

til dem, som jeg kalder virkelige Soldater, thi det er dog dem, der udgjøre Armeens Kerne. De Andre ere dog mere eller mindre kun Fyldes-kalk i Geledderne; de kunne være forfjente og dygtige Mænd, de kunne ogsaa være meget dygtige Slagsbrødre, men det er dog den første Art af Soldater, der opretholde Anden i Armeen og bære Seiren hjem. Og, naar en saadan Soldat bliver Invalid, saa skal han rives ud af de vante Forhold, han skal berøves sin Uniform og hensættes til Pleie i en Landsby, hvor han maaskee kan tilbringe Resten af sit Liv med Grindringen om, hvad han engang har været, men ei længere er. Dette troer jeg virkelig ikke alene vilde være ufsjarligt, jeg troer endog, det vilde være skaanseløst, thi, om ogsaa den paa Legeme og Sjæl, fuldkommen funde Soldat kunde igjen leve sig ind i de tidligere Forhold, igjen finde et lykkeligt Hjem der, hvor han tidligere fandt det, saa gjælder dette dog langt fra om den, som er bleven Invalid, og allermindst om den, der aldrig har hørt et saadant Hjem. Paa Valpladsen, hvor han mistede sin Arm eller sit Been, der begrov han sin Fortid, der viede han sig til den Stand, som han opoffrede sit Livs bedste Kraft, der kjøbte han sig en Plads iblandt Fædrelandets historiske Minder. Jeg seer vel, at man smiler ad min Paastand; kald det kun en Illusion eller kald det en Daarstab, det er ligemeget, naar han kun føler sig tilfreds og lykkelig i denne Stilling, og naar han der kan glemme sit Savn. Jeg troer, at den altid er ligesaa smuk som den Illusion, at han bedst skulde finde sit Livs Maal opnaaet ved at tilbringe Resten af sit Liv med i et Aftagts-huus at pleie de sørgelige Overrester af tidligere Kraft og Sundhed; og jeg troer, at, naar Staten ikke kan byde ham Andet end Illusioner, saa bør den idetmindste overlade ham selv Valget, saaledes, at han kan tage den, som han helst sniffer, og saa troer jeg neppe, han vil være i Tvivl om, hvilken han vil foretrække. Thi i Invalidestilltelsen vil han dog altid kunne leve nogenlunde i sine vante Forhold, han vil kunne være Soldat i saa vid Udstrækning, som hans Legemsbeskaffenhed tillader, han vil kunne vælge de Beshæftigelser, som meest ansaae ham, og i sine Kammeraters Omgang

finde en Underholdning, der staaer i Harmonie med hans Stilling, hans Fortid og hans Tilbøieligheder.

Sjæberning: Det er upaatviseelig vanskeligt at modsigge en Mand, som støtter sig paa en saa fuldstændig og lang Erfaring (Fatter), det er vanskeligt at modsigge en Mand, som har commanderet en Trop, som ikke vilde søge sin Hjemstavn i den Tid, hvor det blev dem indrømmet, og deraf har Erfaring for, at den danske Soldat i Almindelighed hellere vil blive under Vaaben, end han skulde ville søge sin Hjemstavn; dog er dette Exempel og denne Grund maaskee den mindst vanskelige at modsigge af det ærede Medlems Erfaringsliv, thi han havde kun en meget lille Trop og sammensat af Folk, som i den Tid egentlig ikke havde noget bedre Hjem. Jeg kender ogsaa det ærede Medlems Trop fra den Tid, da jeg havde Erfaring i og tog Deel i Armeens Anliggender og betroede ham den Commando, som han har gjort disse Erfaringer i, og skaffede dem den Løn og den Stilling, hvormed de vare saa fornøiede, men jeg veed, at, medens denne lille Klat, hvorpaa han har støttet sine store Erfaringer, gjerne vilde blive under Vaaben, saa havde jeg i Hundredevis og Tusendevís, kunde jeg sige, Forlangender om, at Soldaterne, naar de ikke behøvedes for at forsvare Landet, maatte gaae tilbage til deres Hjemstavn, og jeg har af den Erfaring, jeg har gjort i mit Liv, saavel over hvad det ærede Medlem har erfaret, som jeg maaskee havde Anledning til at see fra et Standpunkt, som gav mig en videre Udsigt, jeg siger saavel fra den Tid, som fra meget længere tilbage-liggende Erfaringsaar, saaet den Overbeviisning, at der er en mærkelig Forskjel paa Soldater og Krigere, en Forskjel, som allerede ligger i Navnet. Soldater ere de, som gjøre deres Haandtering for Sold, for Penge, og Krigsmænd kan man være, uden at forlange at være Soldat, og det er Krigsmænd, vi skulle efterstræbe at skaffe os i Danmark, thi det er det Æneste, vi kunne skaffe os i tilstrækkeligt Antal; vi kunne skaffe os et tilstrækkeligt Antal af Krigsmænd, men vi kunne ikke skaffe os et tilstrækkeligt Antal Soldater, og, dersom vi ville følge deres Stemme, som ville